

Atribucions

Com la vivència dels fets ofereix diferents interpretacions de la realitat

Havien passat quasi dos mesos des del darrer contacte. Un somriure es dibuixava a la seva cara, era una expressió de contradicció més que de felicitat. Va decidir passar el capvespre en aquella urbanització que tant de simbolisme tenia per ell, fins i tot abans de conèixer-la dos anys abans... havia estat un lloc en el que va sentir un magnetisme especial des de que va arribar a l'illa per primera vegada 14 anys enrere.

Justament davant aquella paret seca, encarant el far que il·luminava la platja, es va produir un punt d'inflexió en la seva relació amb aquella al·lota: allà mateix va decidir obrir-se en canal i compartir els seus sentiments, els quals van brollar de forma inesperada al llarg dels mesos en que van coincidir per primera vegada i van compartir tants de moments i confidències com a companys de feina després d'una època de confinament.

Mentre el sol es ponía, li venien al cap infinitat de records... des del primer moment en que la va conèixer - i va trobar que era una persona molt independent i diferent a ell - fins a la darrera trobada, en la que ella es va anar sense despendir-se. La major part de records eren positius: sortides, visites a diferents llocs dins i fora de l'illa, anècdotes i bromes còmplices...

Atribucions. Aquesta era la clau. Les vivències que compartien ambdós canviaven de significat segons l'atribució que s'atorgava als fets: per a ell, havia estat una etapa en la que tots dos havien mantingut una relació sentimental, mentre que per a ella havia estat una amistat més. "On està el límit entre una amistat i una relació?" es demanava.

Havien estat dos anys de molts daltabaixos en la relació, però el vincle va romandre intacte fins fa poc... això l'inquietava des del primer moment, ja que no entenia com podia ser que, si no havia de ser correspost, el vincle i contacte tan proper i continu que mantenien no s'extingia. Tal vegada el problema estava en ta interpretació que feia cadascú dels dos al que s'espera d'una amistat o una relació: una deia que l'amistat era infinita en el temps, mentre que les relacions s'esgotaven i tenien data de caducitat, i l'altre considerava que les amistats i les relacions variaven en el grau d'intensitat, i que tant una com l'altra requerien d'una dedicació per part de les dues bandes.

Ell sempre havia estat una persona amb una mentalitat fixa, derivada de les creences que havia incorporat a la seva percepció de l'entorn a causa de les experiències viscudes i els components socioculturals inculcats des de ben petit. Amb el temps, la seva visió va anar canviant a una perspectiva més flexible, tot i que la rigidesa en els seus pensaments encara es podia intuir.

La seva visió de la vida sempre havia anat enfocada cap al compliment de les expectatives que s'havien posat en ell, o bé, en que s'espera de les persones que formen part d'una societat occidental: formar-se contínuament, evolucionar i millorar les pròpies competències, ser un model o exemple per a les persones que ens envolten, etc. Havia viscut amb el convenciment que tot esforç té una recompensa i més tard o més prest els resultats arribaven; es veia que fins aquell moment tot el que es va proposar ho va aconseguir: estudiar una carrera, aconseguir un lloc de feina que satisfés les seves inquietuds, obtenir una estabilitat econòmica... però la part afectiva sempre havia quedat en un segon pla.

Ell no era molt fan de la filosofia en quant a l'existència del karma i el destí, encara que alguna vegada havia viscut alguna situació que podria fer pensar que el destí estava escrit o que l'univers li enviava senyals: el vespre abans de ser destinat a Menorca li va quedar gravat en el cap la cançó "*la ciudad del viento*", d'en Quique González; aquesta cançó, segons es comenta, està inspirada en la breu etapa en la que el cantautor va viure a l'illa, i l'atribució cançó - destinació va quedar com una creença que tractava de donar sentit al que havia passat...

Durant aquells primers anys, la cançó va esdevenir una mena de mantra per a ell i li creava la certesa que romandre a Menorca era el camí a seguir: allà es va sentir com un habitant més, es sentia alliberat i sentia una pau interior que el reconfortava. El mateix li va passar a ella, ja que anys enrere al seu trasllat a l'illa, havia vingut com a turista i fi va causar gran impacte, de tal manera que repetia fins a la sacietat a les seves amistats que algun dia tornaria a Menorca per a quedar-se.

La història d'aquesta relació entre els dos es va iniciar a una reunió de famílies a principi de curs escolar, en la que posteriorment varen intercanviar algunes impressions. De la primera conversa es va anar construint a poc a poc una relació d'amistat que s'enfortia de cada vegada més. Ambdós es complementaven a la perfecció: ella aportava aire fresc, il·lusió i facilitava noves experiències o punts de vista que el feien créixer com a persona, mentre que ell compartia les seves vivències en el gremi de la docència, li mostrava els racons de l'illa i li feia un acompanyament.

A mida que va anar coneixent aspectes de la vida de la seva nova amiga, l'admiració i vincle s'enfortia més: es tractava d'una persona que no ho havia tingut gens fàcil, però que tot i així va lluitar per aconseguir allò que volia. El contacte i el temps que compartien junts anava en augment, i l'admiració i l'estima que es tenien era de cada vegada més palpable per la gent que els envoltava.

El vincle s'havia generat després de moltes hores de compartir vivències, partint d'una situació comuna com va ser la del confinament a l'inici de la pandèmia i els canvis que va suposar aquest fet a les seves vides: ell es va enfocar totalment en la feina i els seus alumnes des de casa, dedicant hores infinites, mentre que ella va veure el seu ofici com un servei a la Comunitat i es va entregar a ajudar als clients i facilitar la vida de la gent que l'envoltava.

A nivell professional compartien una visió comuna: la implicació com a base de la tasca docent, la recerca de la millora contínua i el protagonisme de l'alumnat en el dia a dia de l'aula, tenint en compte el seu benestar afectiu i psicològic. El fet de coincidir en tants d'aspectes amb ella li feia recordar els seus inicis, la qual cosa encara generava més atracció cap a ella. Era com si es pogués veure reflectit en un mirall i tingués el convenciment en que l'un estava fet per l'altre. Davant una figura així, no quedava més que ajudar-la a seguir amb aquesta trajectòria.

Les sortides de senderisme, els passejos pels carrers, àpats i trobades més lúdiques servien per intercanviar idees, cercar solucions a incidències o dubtes sorgits de la jornada laboral i compartir anècdotes o

vivències del passat. I això reforçava en ell la idea d'un destí que havia volgut que els camins convinguessin en un.

Aquestes estones, però, van derivar amb el temps en petits conflictes per falta de comunicació: mentre ell s'entregava en cos i ànima per assegurar el benestar i comoditat de l'altra, ella es mantenia distant a estones i el seu discurs no era gaire clar. Amb el temps, es varen produir discussions per aquestes incongruències i generaven en ell un estat d'inquietud i d'incomprensió... "com pot ser que es senti còmoda amb jo fins al punt de compartir confidències i de voler passar tant de temps junts però no estigui disposada a fer una passa més?" es demanava. Aquestes discussions es van repetir durant el que va quedar de curs, però sortosament les crisis es resolien ràpidament, en qüestió d'hores o un parell de dies. Normalment aquests conflictes s'originaven des de punts de vista contraris, com la falta de correspondència per part d'ella cap a les atencions d'ell, la intensitat de les comunicacions tant en freqüència com de contingut, els moments en els que la sinceritat i transparència desapareixien sense motiu aparent, etc.

El curs va arribar a la seva fi i els camins es van separar, almenys per un temps. Aquesta separació va servir per veure amb una perspectiva més objectiva i pausada la realitat de la relació, la qual havia estat ambigua i es fonamentava en unes circumstàncies que es van donar per la situació de post pandèmia i un inici d'etapa vital per part d'ella: iniciar una feina en un lloc on no coneixia a ningú, i amb la dificultat de desplaçaments per les restriccions imposades per l'alerta sanitària afegit a la por a la interacció social van facilitar aquesta relació en exclusiva; segurament, per por a sentir-se tota sola i en situació de desatenció, va establir un vincle molt fort amb ell i es va veure en la necessitat d'obviar certs detalls personals que poguessin alterar l'estat de la relació, com per exemple que tenia una relació amorosa amb una altra persona al seu lloc d'origen.

En veritat ell sospitava que hi havia alguna cosa amagada, però va voler pensar que amb el nivell de complicitat i sinceritat que tenien ella acabaria explicant-li. Per desgràcia no va ser així fins molt més tard. Va poder apreciar també que la imatge que tenia d'ella no s'ajustava a la realitat perquè una vegada va tornar a casa seva, l'escala de prioritats o valors era diferent de les que promulgava: l'al·lo-

ta sensible, il·lusionada amb aconseguir una feina de mestra a Menorca i que es volia menjar el món va deixar pas a una persona que tenia unes aspiracions que distaven del que estava disposada a fer per aconseguir-ho.

Durant el curs següent, tot i sabent que ella estava immersa en una relació, ell va seguir tenint contacte amb ella per tal de donar-li un estaló en la seva carrera professional. Les inquietuds i l'interès per la feina que compartien era molt fort semblava que s'havia convertit en una mena de referent per ella. La convicció en haver d'estar a l'alçada en les seves intencions d'ajudar i el que ella havia significat durant l'any anterior reforçava aquesta actitud .

En aquell moment, tot i saber que la relació s'estancaria o acabaria difuminant-se, va atribuir que entre ells dos no va passar res més perquè ella estava amb una altra persona, però de no ser així, segurament hauria estat correspost. De qualque manera, ell tenia el convenciment que la relació actual entre ella i la seva parella no era molt profunda i amb el temps ella el correspondria en resposta a l'entrega i demostració de la importància que ella tenia per a ell. Els mesos van passar i es van trobar alguna vegada, i la interacció era irregular, però mantenia un factor comú: compartir impressions sobre la tasca docent i la resolució de dubtes i problemes que anaven sorgint en la seva nova etapa a una altra escola fora de l'illa.

No va ser fins a principis de l'estiu següent que en una trobada informal entre varis companys en una visita a l'illa, que ella va fer menció pública de la relació que mantenia amb un noi des de feia dos anys... per a ell va ser una punyalada, ja que estava convençut que li comentaria personalment quan fos el moment. Aquesta situació va generar un estat de malestar i ansietat molt gran i va acabar en una discussió provocada per la reacció de fugida d'ell enmig d'una festa.

Tot i aquesta enèsima confrontació, unes setmanes després van reprendre el contacte i van establir una relació més sana, sincera i recíproca, amb una fonaments clars i segurs , Es va donar la circumstància que ella va deixar la seva relació una setmana després de la discussió mantinguda anteriorment, i tot i que ell no es volia fer il·lusions, al seu interior hi havia una petita esperança en que a poc a poc ella veuria el seu valor.

L'inici del curs següent va transcórrer amb un augment de la interacció i complicitat dels dos de forma vertiginosa, fins i tot més que al'inici de la seva relació: qualsevol excusa servia per organitzar una trobada junts,

ja fos a Catalunya, València, Menorca o un altre racó de les Balears. Ella sentia una necessitat vital de tornar a Menorca per establir-se allà i fer el seu projecte de vida, i ell es va comprometre a ajudar-la en tot allò que estés a les seves mans per ajudar-la a aconseguir-ho. Com va passar en etapes anteriors, ell es va sentir amb l'obligació moral de fer-la costat i dedicar tots els esforços necessaris per ajudar-la a aconseguir les seves metes, tal i com es podria esperar d'una persona que guardava a dins seu uns sentiments amorosos per una altra persona.

Van resultar uns mesos en els que ell va haver d'assumir diferents rols diferents al d'un amic: va ser assessor docent, consultor, psicòleg... fins al punt de ser el referent per a qualsevol consulta o problema que ella tenia. Aquesta dinàmica propiciava una codependència emocional molt forta, en la que la dedicació d'ell cap a ella anava en augment, arribant a ser la prioritat. En aquest cas, però, semblava que hi havia una biidireccionalitat en relació als interessos d'un per l'altre, o al menys el vincle era més ric respecte a l'inici d'aquesta història en comú.

Després de les vacances de Nadal, es van produir canvis importants en la vida d'ella a nivell professional i personal, i va arribar un punt en el que ell va sentir-se desbordat davant la situació i no va trobar un mínim recolzament o comprensió per part d'ella. Tot va acabar amb una discussió sense comiat. La raó va ser simple: ell reclamava un mínim d'empatia cap a allò que podia sentir per ella, sense tan sols demanar una oportunitat, només comprensió cap a la preocupació que sentia quan havia de lidiar amb els biaixos i decisions poc encertades que ella prenia i que anaven en contra del que aspirava a aconseguir. Arribats a aquest punt, ell trobava que no podia fer més per canviar la situació, ja que havia destinat tot els seus esforços en una persona que ni tan sols era capaç de posar-se en el seu lloc per un moment, arribant a identificar el problema entre els dos en l'expectativa per part d'ell de tenir una relació estable amb ella en un futur.

Resultava difícil de comprendre que després de totes les situacions viscudes, moments compartits i recolzament incondicional, la relació acabés de forma abrupta i ni tan sols hi hagués una mínima intenció de resoldre la situació per no

acabar d'una forma tan violenta a mode d'agraïment per tot el que havia fet un per l'altre.

La conclusió a la que va haver d'arribar és que no valia la pena lluitar per una cosa que no estava al seu abast: les postures davant la situació eren molt distants i calia deixar-ho passar. La millor manera d'afrontar aquesta vivència era acceptar la realitat, valorar els aspectes positius que 11 havia aportat aquesta relació a nivell personal (augment de les habilitat socials, resolució de problemes, sortida de la zona de confort...), i agrair els aprenentatges i experiències compartides en aquells dos anys i mig d'amistat. Al cap i a la fi, ella havia estat la persona que més el va marcar fins aquell moment.

D'aquesta experiència va poder aprendre molt, entre d'altres coses que les atribucions són arbitràries i depenen del bagatge i creences de les persones, però no es poden donar per absolutes: la interpretació subjectiva de cada individu resulta clau en la perspectiva, i per establir un punt de vista comú cal una negociació i la predisposició de compartir uns acords preestablerts que facilitin aquesta interpretació.

Una cosa estava clara: era més convenient enfocar la mirada cap allò que va ser positiu per afavorir una transició més amable i poder sanar les ferides de forma més constructiva en lloc de recrear-se amb les coses negatives... tanmateix tots dos tenien raó a la seva manera.

Ja arribat el fosquet, era l'hora de tornar a casa i seguir endavant amb els projectes que tenia en ment, ja que tot i que una part de la seva rutina quotidiana s'havia interromput fa un temps, la vida havia de seguir...

